

PROGRAMACIÓN ANUAL DA BIBLIOTECA ESCOLAR

IES RAMÓN OTERO PEDRAYO

CURSO 2021-2022
A CORUÑA

Bibliotecas
escolares
de Galicia

Táboa de contido

1. ANÁLISE DA SITUACIÓN DE PARTIDA E O SEU CONTEXTO.....	3
2. BREVE DESCRICIÓN DAS NECESIDADES MÁIS URXENTES EN MATERIA DE EQUIPAMENTO E COLECCIÓN.....	3
3. OBXECTIVOS PARA O CURSO 2021-2022.....	4
4. ACTUACIÓNS PREVISTAS NOS SEGUINTEs ÁMBITOS	5
4.1. Xestión técnica e organización.....	5
4.2. Formación para o uso, tratamento e produción de información (competencia informacional e mediática).	6
4.3. Outras actuacións relacionadas con programas e/ou proxectos nos que está inmerso o centro.	7
4.4. Actividades para o fomento da lectura e a comprensión lectora en todas as áreas e materias.....	8
4.5. Apoio ao desenvolvemento do Proxecto Lector de Centro (en materia de lectura, escritura e habilidades no uso, tratamento e produción da información).....	9
4.6. Apoio ao estudo ou outras actividades desde a biblioteca para a comprensión das desigualdades sociais e a correcta atención á diversidade.	9
4.7. Accións para a integración da cultura impresa/cultura dixital. Multialfabetismos..	10
4.8. Difusión dos recursos dispoñibles na biblioteca	10
4.9. Implicación das familias e colaboración con outras bibliotecas.....	11
5. RESPONSABLE E INTEGRANTES DO EQUIPO DE APOIO.....	11
6. CRITERIOS E PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN. INDICADORES QUE SE TERÁN EN CONTA E INSTRUMENTOS QUE SE VAN UTILIZAR	12
7. ANEXO 1: NORMAS DE USO DA BIBLIOTECA ESCOLAR	13
8. ANEXO 2: VOLUNTARIADO DA BIBLIOTECA ESCOLAR.....	17
9. ANEXO 3: CLUB DE LECTURA “BIBLIOTERO”	19

1. ANÁLISE DA SITUACIÓN DE PARTIDA E O SEU CONTEXTO

A Biblioteca do IES Ramón Otero Pedrayo está situada na planta baixa do instituto e ten accesibilidade para persoas con discapacidade. A superficie da biblioteca é de 90 m², repartidos habitualmente en dúas zonas: unha de lectura informal e lecer e outra de traballo. No espazo de lectura informal e lecer adoitamos ter diversos materiais: cómics, prensa, revistas, xogos de xadrez, e pensamos completala con máis xogos de mesa en canto a situación sanitaria nos permita recuperar estes usos. Na zona de traballo dispoñemos de 4 ordenadores con acceso a Internet, que esperamos poder volver a utilizar este curso. Ademais do ordenador principal (que é de uso exclusivo do profesorado do equipo de biblioteca), contamos con outro ordenador no que temos instalado o sistema de autoempréstito e que normalmente xestiona o equipo de alumnado voluntario da biblioteca para realizar os empréstitos e devolucions dos libros.

Por mor da pandemia COVID19, o curso pasado suprimiuse o espazo de lecer e no seu posto colocáronse pupitres para utilizar o espazo da biblioteca como aula para desdobres. Xa que logo, non puideron utilizarse os xogos de mesa nin tampouco os ordenadores, pero si estivo dispoñible o empréstito dos fondos bibliográficos.

En canto á xestión dos fondos de biblioteca, empregamos o programa MEIGA e seguimos as normas da CDU, adaptándoas á situación concreta da biblioteca. O alumnado utiliza a biblioteca para empréstito nos recreos e os profesores dispoñen dos seus fondos para o desenvolvemento do seu labor docente. Nestes últimos anos tentamos converter a biblioteca nun lugar agradable e atractivo, nun espazo onde desenvolver diferentes tipos de actividades culturais e educacionais e, por último, no xerme a partir do cal se desenvolva nos alumnos o gusto pola lectura.

O presente curso segue a estar marcado polas restricións impostas polas autoridades educativas por mor da pandemia COVID19, aínda que agardamos poder recuperar algunhas das actividades propostas habitualmente. Con todo, en caso contrario, artellaranse estratexias que permitan desenvolver estas actividades de xeito telemático, tal e como fixemos durante o curso pasado.

2. BREVE DESCRICIÓN DAS NECESIDADES MÁIS URXENTES EN MATERIA DE EQUIPAMENTO E COLECCIÓN

As necesidades máis urxentes en materia de colección seguen a ser actualizar e recolocar os fondos para optimizar o espazo do que dispoñemos. Queremos continuar co labor de expurgo comezado o curso pasado e tamén coa adquisición de libros axeitados para o noso alumnado.

Ademais, gustaríanos poder traballar na biblioteca con fondos de lectura dixitais, para dalos a coñecer entre o alumnado e que adquiran competencia no seu manexo. De

feito, existen moitos clásicos da literatura gratuítos, que poderíamos descargar, o cal contribuiría a ampliar os fondos da biblioteca sen minguar por iso o espazo físico do que dispoñemos. Consideramos que este soporte resultaría máis atractivo para o alumnado, contribuindo a aumentar o seu gusto pola lectura.

No que respecta ao mobiliario, nestes últimos cursos renovouse considerablemente, pero aínda quedan pezas por chegar encargadas a finais do curso pasado. Ademais, habería que recuperar os espazos diferenciados (lecer, lectura, información, estudo, grupos de traballo) dos que prescindimos o curso pasado para adaptármolos ao protocolo COVID.

3. OBXECTIVOS PARA O CURSO 2021-2022

- Converter a biblioteca nun espazo dinámico que combine o material existente coas novas tecnoloxías. Para iso necesitaríamos diverso equipamento tecnolóxico (e-books ou tablets, etc.) e asesorarnos sobre fondos dixitais, xa que cremos conveniente amosar ao noso alumnado como utilizar os avances tecnolóxicos vinculados co mundo da lectura.
- Potenciar a formación de usuarios no uso das TICS. Neste curso incidirase na actualización e dinamización do blog e da conta de Instagram a través da participación do equipo da biblioteca e dos discentes: alumnado voluntario da biblioteca e alumnado do instituto. Así mesmo, no caso de poder empregar de novo os ordenadores de consulta, estaremos a disposición do alumnado para asesoralos sobre como procurar información de xeito seguro en Internet.
- Aproveitar a conta de Instagram para promover lecturas recomendadas por docentes, alumnos e alumnas e dar visibilidade ás demais actividades de dinamización da biblioteca (concursos, exposicións, libros recomendados para efemérides concretas, etc.).
- Continuar co expurgo, catalogación, recolocación e actualización dos fondos existentes, incluídos os dos diferentes departamentos e especialmente o material de vídeo/DVD.
- Impulsar a renovación e actualización do Proxecto Lector do Centro.
- Retomar o Club de Lectura Bibliotero, que comezou o curso 2007-2008, así como o grupo de voluntarios da biblioteca.
- Realizar diversas actividades relacionadas co Día das bibliotecas, Día da Paz, Día contra a Violencia de Xénero, San Valentín, Día da Muller, Día das Letras Galegas, Día do Libro e/ou outras conmemoracións non ritualistas (concursos de creación artística e literaria, exposicións, animación á lectura, elaboración de materiais, etc.)
- Levar a cabo sesións informativas no comezo do curso para o alumnado sobre o uso da biblioteca e as súas actividades. Tamén se informará da existencia da

figura do alumnado voluntario de biblioteca e das súas competencias, sempre e cando poidan desenvolver as súas funcións plenamente.

- Cara o final do curso, realizar unha sesión de acollida do alumnado de 6º de primaria dos colexios adscritos, cunha visita especial á biblioteca, se as condicións sanitarias o permiten.
- No que respecta ao mobiliario, colocar os novos andeis encargados o curso pasado e aseguralos ás paredes para que se poida consultar e acceder aos fondos en total seguridade.
- No que se refire á mellora do espazo, cambiar os estores das fiestras, tanto para facilitar a súa limpeza, como para favorecer a entrada de luz natural, posto que a nosa biblioteca está orientada ao norte e non recibe suficiente claridade. Así mesmo, de cara a vindeiros cursos desexamos decorar os vidros con vinilos con fragmentos literarios ou poemas coñecidos de todos.
- Actuar como enlace con outras fontes e servizos de información externos.
- Incluír unha sección propia da biblioteca na Aula Virtual do centro para realizar as enquisas de valoración pertinentes.

4. ACTUACIÓNS PREVISTAS NOS SEGUINTEs ÁMBITOS

4.1. Xestión técnica e organización

A biblioteca estará atendida por un equipo específico, formado por un/ha coordinador/a e varios profesores de apoio (preferiblemente de distintos departamentos) con horas de garda asignadas no seu horario. Tanto a persoa responsable da biblioteca como os integrantes do equipo deben ter unha dedicación horaria suficiente para desempeñar o seu labor e permitir que a biblioteca estea aberta o máximo de períodos lectivos posible, así como nos recreos.

Este equipo ten un labor non só técnico senón tamén pedagóxico, ofrecendo ao alumnado todas as oportunidades para o uso axeitado das fontes de información e o acceso á lectura como forma de lecer e medio de enriquecemento persoal, exercendo o papel de mediador no proceso lector. Así mesmo, será o encargado de planificar as distintas actividades ou exposicións en colaboración coa Dirección e os distintos departamentos. Para tal fin, procurárase ter unha hora de reunión semanal para coordinar os traballos e a organización da biblioteca escolar, sempre e cando a dispoñibilidade horaria o permita.

Ademais, intentaremos retomar o grupo de voluntarios da biblioteca coa finalidade de implicar ao alumnado na súa organización e xestión, que se detalla no anexo 2.

Este curso continuaremos co expurgo, recolocación, actualización e catalogación dos fondos empregando o "Proxecto Meiga". Periodicamente unha copia do catálogo da base datos será enviada ao servidor central da rede de Bibliotecas de Galicia co fin de poder ser

publicada en internet. Os empréstitos e devolucions de fondos serán xestionados tamén mediante o anterior programa e realizaranse principalmente nos períodos de recreo.

O alumnado pode facer uso da biblioteca principalmente nos recreos para solicitar empréstitos ou facer devolucions, estudar, buscar información ou ler. Noutras horas só poden estar na biblioteca acompañados dun profesor ou profesora ou cun permiso especial para realizar traballos (alumnado con materias validadas) e sempre baixo a supervisión dun docente de garda.

En xeral, as actividades de formación de usuarios, educación en información e a dinamización cultural do centro serán motivo de atención en todos os trimestres, pero poderíase establecer a seguinte temporización:

- No primeiro trimestre, continuaremos coa informatización dos fondos e coa formación de novos usuarios. Así mesmo, poñeremos en marcha os grupos (voluntarios, club de lectura) sempre que a situación sanitaria o permita.
- No segundo trimestre tentaremos realizar actividades específicas de fomento da lectura, axeitadas ás diferentes idades, intereses, idiomas, etc., aínda que iso vai ser unha constante ao longo de todo o curso. Desde a biblioteca tamén se farán concursos e exposicións temáticas, eventos literarios, temas lingüísticos ou de información cultural en xeral. Ademais, se realizarán actividades con motivo das diferentes conmemoracións e celebracións do ano.
- E no terceiro trimestre, xunto co Equipo Directivo, revisaremos de maneira realista o Proxecto Lector para adaptalo ás necesidades do noso centro nos vindeiros cursos.

Para ver as **normas de uso da biblioteca**, consultar o [anexo 1](#).

4.2. Formación para o uso, tratamento e produción de información (competencia informacional e mediática).

Dentro das actividades que recolle o Proxecto Lector do centro está a formación de usuarios da biblioteca. Tal e como se fixo en cursos anteriores realizaremos unha sesión inicial de visita á biblioteca no mes de outubro, especialmente co alumnado de 1º e 2º ESO, (uns por seren novos no centro e outros porque non tiveron esa oportunidade o curso pasado) para darlles a coñecer o espazo físico e o proxecto da biblioteca para este curso 2021-2022.

- Tentaremos ensinar aos alumnos o sistema de catalogación da biblioteca para que sexan máis autónomos á hora de acceder aos fondos e non dependan sempre do profesor responsable.

- Incidiremos tamén no sistema de autoempréstito, na figura do alumnado voluntario de biblioteca e nas normas de uso e funcionamento para poder realizar a adquisición de competencia informacional e dixital.
- Tamén incidiremos no uso seguro de Internet: discriminar contidos, evitar páxinas perigosas, etc.

Durante este curso 2021-2022 esperamos recuperar o grupo de alumnado voluntario de biblioteca, un grupo de alumnos que apoia ao equipo da biblioteca nas tarefas relativas á xestión e á dinamización. Neste apartado terá unha especial atención a formación destes alumnos/as, xa que entre as súas funcións está a de axudar aos compañeiros na busca dos materiais da biblioteca.

Así mesmo, actualizaremos a guía de uso da biblioteca para publicala na web do centro e fomentarse a difusión do labor da biblioteca a través do Instagram.

O alumnado de 1º de ESO ten una materia optativa denominada **Investigación e tratamento da información**, na que aprenden a manexarse coas fontes de información do centro, centralizadas na biblioteca, e desenvolven un proxecto documental por trimestre. Un dos obxectivos é que ao final do curso sexan autónomos na procura da información para elaborar calquera tipo de traballo documental.

Tamén adoitamos levar a cabo cara a finais de curso unhas xornadas de portas abertas para o alumnado de 6º de Primaria dos colexios adscritos.

4.3. Outras actuacións relacionadas con programas e/ou proxectos nos que está inmerso o centro.

- Tal e como está recollido no noso plan de convivencia, ao longo do curso colaboramos con todos os departamentos a través de actividades variadas sobre os temas transversais: educación para a paz, educación medioambiental, etc.
- Así mesmo, colaboraremos, como vén sendo habitual, en todas as actividades que propoña o **Equipo de Dinamización Lingüística** (día de Rosalía, día das Letras Galegas, Proxecto Antonio Fraguas, etc.)
- Ademais, seguiremos a apoiar o **proxecto “MÁIS POLA IGUALDADE”**, iniciado no curso 2017-2018, a través da adquisición e promoción de diversos materiais sobre ese tema.

4.4. Actividades para o fomento da lectura e a comprensión lectora en todas as áreas e materias.

As actividades propostas pola biblioteca escolar para o fomento da lectura durante este curso serán as que se citan a seguir:

ACTIVIDADES PREVISTAS	TEMPORIZACIÓN
Visita e presentación do funcionamento da nosa biblioteca ao alumnado de nova incorporación.	1º trimestre
Club de lectura	Ao longo do curso
Actividades de lectura en público con motivo de certas efemérides: día da poesía, día de Rosalía, etc.	Na data sinalada
Programación de semanas temáticas ou culturais (da prensa, da poesía, da ciencia, do deporte, da música, etc.)	Na data sinalada
Campañas informativas sobre libros e novas adquisicións e/ou de animación á lectura a través da nosa conta de Instagram.	Ao longo do curso
Visitas e xuntanzas con persoeiros (escritores, investigadores, xornalistas, contacontos, ...).	Datas a convir
Comemoración de efemérides co gallo das distintas celebracións previstas no calendario escolar, especialmente en datas significativas como o Día das Letras Galegas, Día do Libro, etc. e outras menos ritualistas.	Na data sinalada
Elaboración de listados de libros aconsellados nas vésperas de vacacións ou con motivo de datas sinaladas con temática específica (Samaín, San Valentín, etc.)	Ao longo do curso
Visitas a empresas de comunicación: xornais, radio, televisión.	Data a convir
Actualización do blog da biblioteca (principalmente para as actividades do Club de Lectura) e da conta de Instagram (para dar a coñecer o labor da biblioteca e para actividades de fomento da lectura).	Ao longo do curso
Concursos de redacción ou creación de distintos xéneros literarios: este curso dedicarémolo á poesía cun concurso de caligramas en diversos idiomas.	2º/3º trimestres
Elaboración dun fanzine baixo a coordinación dun docente.	Ao longo do curso (Publicación no 3º trimestre)
Visitas a bibliotecas da nosa contorna	1º trimestre

As achegas dos distintos departamentos do centro a este epígrafe están recollidas no documento titulado **Plan Anual de Lectura** para o curso 2021-2022, apartado 9, publicado na web do centro.

4.5. Apoio ao desenvolvemento do Proxecto Lector de Centro (en materia de lectura, escritura e habilidades no uso, tratamento e produción da información).

Intentaranse realizar as seguintes actividades para fomentar o hábito lector e mellorar a competencia lingüística, que facilita o pensamento crítico e o amor polos libros.

- **Plan de lecturas curriculares:** obras e textos de lectura obrigada ou voluntaria que complementan o currículo das distintas materias (achégase detalladamente no epígrafe 9).
- **Club de lectura:** este curso tentaremos retomar o club de lectura, activo desde o curso 2007-2008, agás o curso pasado. Faranse reunións periódicas para debater sobre unha obra literaria, así como encontros con autores e animadores da lectura. (detállase no [anexo 3](#)).
- Continuaremos conmemorando distintas **efemérides**, con **recomendacións e exposicións** dos materiais dos que dispón a biblioteca relacionados co evento a lembrar.
- Desexamos poder retomar os **encontros con persoeiros** (artistas, científicos, xornalistas e especialmente con autores literarios), como faciamos en cursos anteriores, que nos axudarán a coñecerlos, a comprender mellor a súa obra e a fomentar o gusto pola lectura e a cultura artística, literaria e científica.
- Levaremos a cabo, en colaboración con distintos departamentos do centro, **actividades de animación lectora**, entre elas **booktrailers**, realizadas por persoal do centro, polos discentes ou por animadores alleos que achegarán ao alumnado aos libros dun xeito máis lúdico.
- Continuaremos coa **caixa de suxestións** para que o alumnado poida pedir materiais do seu interese.
- Tentaremos introducir este ano o **empréstimo de fondos dixitais** para que os rapaces poidan dispoñer de lecturas noutros formatos e fomentar así o uso das TIC.

4.6. Apoio ao estudo ou outras actividades desde a biblioteca para a comprensión das desigualdades sociais e a correcta atención á diversidade.

No centro existe alumnado de diversa procedencia social. O uso preferente de ordenadores para realizar traballos e de prioridade de empréstimo nos libros de lectura obrigatoria ten en conta esta realidade.

Temos tamén alumnado procedente de diversos países que ademais das clases de apoio esixe unha biblioteca con materiais actualizados e adaptados ás súas necesidades, como dicionarios en varias linguas para favorecer a adquisición dos idiomas autóctonos ou lecturas adaptadas ao seu nivel de lingua.

Especial atención presta a biblioteca ao alumnado hipoacúsico, que adoita ter intérprete nas aulas e reforzo, e que conta na biblioteca con algúns libros específicos e materiais en lingua de signos.

O curso pasado adquirimos novos fondos de materiais inclusivos para este tipo de alumnado con NEAE e seguiremos traballando para conseguir unha actitude de normalización, visibilidade, respecto e axuda en relación coa diversidade para favorecer a súa integración no centro.

4.7. Accións para a integración da cultura impresa/cultura dixital. Multialfabetismos

Este curso contamos con levar a cabo unha actividade que integre a creación literaria coa artística a través da elaboración dun fanzine que temos pensado publicar en formato dixital. Deste xeito o noso alumnado non só poderá amosar o seu talento ideando guións de historietas e aprendendo como adaptalos á linguaxe visual da banda deseñada, senón que tamén aprenderán a manexarse no uso das novas tecnoloxías.

4.8. Difusión dos recursos dispoñibles na biblioteca

A biblioteca escolar pretende ser a principal fonte de recursos do centro e polo tanto é imprescindible a actualización e provisión do material necesario para poñer en marcha o Proxecto Lector e para dotar aos distintos departamentos dos fondos documentais que lles faciliten o seu labor docente. É un compromiso da nosa biblioteca escolar dispoñer dun mínimo de exemplares das lecturas que aparecen nas programacións didácticas do profesorado ata onde nos sexa posible. Xa que logo, pedirase aos distintos departamentos a súa colaboración para que a adquisición destes fondos sexa axeitada para a súa práctica docente.

Atendendo aos obxectivos do Proxecto Lector, estes deben servir para o desenvolvemento da competencia lingüística, para incrementar o gusto pola literatura (competencia cultural e artística), para dotarlles de recursos para acceder á información (tratamento da información e competencia dixital) e para facilitar a autoaprendizaxe (competencia para aprender a aprender).

Estes recursos difundiranse a través da nosa conta de Instagram, con fotos, vídeos, exposicións de novidades e outras actividades que co gallo das distintas conmemoracións se programen na biblioteca.

Pretendemos dinamizar e actualizar o blog (bibliotero.blogspot.com) e especialmente a **conta de Instagram (@iesoteroacorunabiblioteca)**, máis acorde co gusto do alumnado, pero

desde outra perspectiva, incidindo na figura do alumnado voluntario de biblioteca. O alumnado voluntario fará recomendacións de lecturas, así como incitará ao resto dos discentes a estar informados en diversos ámbitos. Anunciaranse os libros de lectura mensual do Club de lectura “Bibliotero” e informarase puntualmente das diversas actividades da biblioteca coa idea de xerar unha interacción con toda a comunidade educativa. Non só se pretende que sexa mostra do que se fai senón que sirva para interactuar e formular novas dinámicas coas familias e discentes: xerar opinións e novas liñas de actuación.

4.9. Implicación das familias e colaboración con outras bibliotecas

A promoción da lectura na casa insistirá na concepción da lectura como fonte de pracer e desenvolvemento persoal. A nosa intención é que as familias poidan seguir as actividades e actualidade relacionadas coa biblioteca escolar a través das nosas contas en redes sociais. Por iso tentaremos publicar recomendacións de libros ou lecturas adaptadas ao nivel do alumnado para os períodos vacacionais ou suxestións para regalar en datas sinaladas.

Deste xeito queremos fomentar, coa axuda inestimable das familias, o hábito lector na adolescencia, xa que sabemos que é o campo de cultivo máis axeitado para sementar futuros lectores e crear cidadáns máis cultos, responsables e solidarios.

Así mesmo, no que atinxe á colaboración con outras bibliotecas da nosa contorna, este ano contamos con retomar as visitas co alumnado de 1ºESO á Biblioteca Municipal González Garcés, para que coñezan o seu funcionamento e fagan uso das bibliotecas públicas da nosa cidade, que complementan en boa medida a nosa provisión de fondos materiais.

5. RESPONSABLE E INTEGRANTES DO EQUIPO DE APOIO.

O equipo de biblioteca no curso 2021-2022 está integrado por:

- Ana Campos Rey (coordinadora).
- Juan Berná Pérez.
- Beatriz del río Aguirre (dinamizadora redes sociais).
- María de la Fe Vega Madroño.

En total o equipo de biblioteca dedicará 10 horas de garda (5 delas en horario de recreo) para realizar o seu labor.

Ademais contaremos cun **grupo de alumnado voluntario** (10 alumnos/as aproximadamente) para axudarnos nas tarefas de xestión e dinamización. O programa de voluntariado detállase no [anexo 2](#).

6. CRITERIOS E PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN. INDICADORES QUE SE TERÁN EN CONTA E INSTRUMENTOS QUE SE VAN UTILIZAR

Ao final de cada curso realízase unha memoria da biblioteca escolar e do Proxecto Lector, na que se comproba o cumprimento dos obxectivos fixados para o ano e se aportan propostas de mellora. Temos á disposición de todos os usuarios unha caixa de suxestións, xa que consideramos moi importante a súa opinión sobre o funcionamento e recursos da mesma.

Para a avaliación, os instrumentos serán a observación e rexistro dos procesos e dos resultados obtidos e a realización de enquisas (dispoñibles nunha sección propia na Aula Virtual do centro) tanto ao profesorado como ao alumnado.

En canto aos criterios de avaliación do proxecto de biblioteca, teranse en conta os seguintes aspectos:

- Dispoñibilidade do profesorado para a biblioteca.
- Modificacións e melloras do espazo físico.
- Valoración da cantidade e calidade dos fondos documentais, en relación coa súa utilidade e adecuación dos temas aos intereses do alumnado.
- Funcionamento e utilidade do programa MEIGA para a catalogación, a organización e dispoñibilidade dos documentos tanto para o alumnado como para o profesorado.
- Nivel de formación dos usuarios.
- Grao de uso da biblioteca como centro de recursos do centro.
- Desenvolvemento do programa das actividades de animación á lectura.
- Avaliación das actividades de animación á lectura, tendo en conta o nivel de participación nas mesmas e comprobando se resultaron atractivas, motivadoras e didácticas.
- Valoración do nivel de participación da comunidade educativa nas actividades deseñadas e promovidas pola biblioteca.
- Valoración por parte dos departamentos das actuacións desenvolvidas desde a biblioteca.
- Nivel global de funcionamento do proxecto de biblioteca.

A Coruña, setembro de 2021.

7. ANEXO 1: NORMAS DE USO DA BIBLIOTECA ESCOLAR

As **normas de uso da nosa biblioteca** estarán publicadas na web do centro e expostas no taboleiro de novas á entrada da mesma. O curso pasado tivemos que adaptalas á normativa sanitaria. Detallámolas a seguir:

Normas xerais:

1. A biblioteca é un espazo compartido, daquela, debemos respectar a colocación e distribución do material para facilitar un bo uso da mesma.
2. Non está permitido nin comer nin beber na biblioteca.
3. O silencio é fundamental para unha boa concentración e un bo ambiente de traballo.
4. A biblioteca non é un lugar de castigo, senón un lugar para o estudo, o lecer e a procura de coñecemento.

Empréstitos:

5. O horario de empréstito e de devolución será só no período de recreo.
6. Os materiais suxeitos a empréstito réxense polos seguintes criterios:
 - Libros de lectura (7 días).
 - Os DVD, CD e vídeos soamente poden ser levados as fins de semana. No caso de ser levados ás aulas en horario lectivo polo profesorado deben ser devoltos ao rematar as sesións dedicadas ao seu visionado.
7. Cada alumno/a poderá levar ata un máximo de 3 libros ao mesmo tempo.
8. Para solicitar o empréstito do material, o alumnado deberá dirixirse ao profesorado de garda. Deberá proporcionarlle o nome do autor, o título do libro, o seu número de lector, así como o nº de rexistro do libro que desexa levar, que figura na parte superior dereita da primeira páxina.
9. Unha vez transcorridos os 7 días de prazo, se o/a interesado/a desexa prorrogar o empréstito, deberá devolver o libro e proceder a un novo empréstito por outros 7 días máis. Soamente haberá unha única prórroga para facilitar o acceso ao material a outra persoa.
10. En caso de extravío ou deterioro do material emprestado, o/a responsable (o beneficiario do empréstito) terá que se facerse cargo da súa substitución segundo o caso.

11. A partir do 1 de xuño deixaranse de prestar libros para poder dispor dun tempo prudencial para revisar a lista de morosos e notificar posibles sancións, xa que todos os libros deberán ser devoltos á biblioteca **antes do 7 de xuño.**

Normas de uso dos ordenadores da biblioteca:

12. O alumnado non poderá utilizar os ordenadores asignados ao profesorado nin aos voluntarios. O ordenador da mesa do profesorado utilizarase soamente para xestión interna da Biblioteca. Para eles están reservados os catro ordenadores situados baixo as ventás que terán as seguintes normas de uso:

- Para estes ordenadores rexen as mesmas normas que para o resto dos equipos informáticos do centro.
- Terán uso preferente deste servizo aqueles alumnos/as que non dispoñan de ordenador e/ou conexión a Internet na casa. Para iso, ao comezo de curso, confeccionarase unha lista co nome deste alumnado, que se exporá na Biblioteca, xunto aos ordenadores.
- O profesorado responsable da Biblioteca controlará a utilización dos ordenadores, que só se poderán empregar para facer traballos e/ou consultar ou procurar información relacionada coa actividade académica.
- O persoal de Biblioteca resérvase o dereito de finalizar a conexión a Internet dun alumno/a se o considera oportuno. O uso inadecuado deste servizo poderá supoñer a suspensión do mesmo de xeito indefinido.

MEDIDAS DE CONTROL NA BIBLIOTECA (no caso de non se cumpriren as condicións do empréstito)

- O prestatario ten a obriga de devolver a obra á biblioteca, unha vez finalizado o prazo de empréstito, nas mesmas condicións en que a recibiu, polo que deberá informar ao persoal da biblioteca de calquera dano que observe no documento antes de que lle sexa prestado.
- A devolución de libros fóra de prazo será considerada conduta contraria ás normas de convivencia e corrixida cunha amoestación (nota de conduta) por parte do equipo da biblioteca. No caso de acumular 3 notas de conduta, procederase á sanción.
- O usuario reincidente no deterioro ou non devolución dun libro poderá ser sancionado coa privación temporal da utilización deste servizo por un máximo dun trimestre. A sanción será imposta polo profesorado encargado da Biblioteca e

notificada aos pais/nais/titores legais polo/a titor/a. Para controlar as sancións, funcionará unha lista de morosos, que deben ter en conta os profesores/as encargados.

- O deterioro ou non devolución dun libro será causa de reposición, mediante a achega doutro exemplar igual ao deteriorado ou non devolto. De non ser así, o/a alumno/a quedará excluído/a do programa de empréstitos para os sucesivos cursos escolares e incorrerá nunha falta grave, que será sancionada segundo contempla o NOFC (pago polos representantes legais).
- **A partir do 7 de xuño** (último día para devolver os libros emprestados), procederemos a comunicarlles (vía Abalar ou vía telefónica) aos pais e nais dos alumnos e alumnas que non teñan devoltos os exemplares que deben entregalos **antes do 15 de xuño**.
- No caso de non facelo, terán que se facerse cargo da substitución ou reintegro do prezo do libro extraviado segundo o caso. Enviarase por correo certificado a sanción correspondente.

MEDIDAS EXCEPCIONAIS CURSO 2020-2021

Sen prexuízo da aplicación das normas xerais, na biblioteca se establecerán as seguintes medidas específicas para adecuarse á situación sanitaria :

- A biblioteca permanecerá aberta durante recreos para empréstitos, lectura, estudo, procura de información, cun aforo limitado para cada espazo.
- O aforo máximo da biblioteca será de 16 alumnos/as, máis un/ha profesor/a e os voluntarios.
- Estarán sinalizadas as mesas e cadeiras que poden ser utilizados.
- O usuario/a da biblioteca hixienizará o posto utilizado antes e despois do seu uso.
- O alumnado deberá respectar o itinerario sinalado no chan para entrada e saída. Deberá así mesmo hixienizar as mans ao entrar, manter a distancia de seguridade (1,5 metros) e levar a protección facial posta en todo momento.
- O alumnado non manipulará aos libros dos andeis. Serán o profesorado de garda ou os voluntarios os que lle proporcionen o exemplar que soliciten.

- Os libros devoltos permanecerán en corentena durante 24 horas antes de colocalos nos andeis.
- Non poderán utilizarse os xogos de mesa.
- Os ordenadores usaranse individualmente para procurar información, facer traballos, etc., nunca para xogos. Terá prioridade de uso o alumnado que careza de medios informáticos no seu fogar.

Estas normas son susceptibles de cambiar ao longo do curso para adaptarse mellor á casuística da biblioteca escolar.

8. ANEXO 2: VOLUNTARIADO DA BIBLIOTECA ESCOLAR.

Como xa mencionamos antes, durante este curso 2021-2022 queremos continuar coa figura do voluntario de biblioteca, un grupo de alumnos que apoia ao equipo da biblioteca nas tarefas relativas á xestión e á dinamización.

O tempo dedicado a este labor contabilizarase a través dun rexistro de horas e de actividades realizadas. Este tempo de voluntariado seralles recoñecido mediante a emisión de certificados de acción voluntaria. Para poder optar a este certificado deberán realizarse un mínimo de 15 horas anuais.

O alumnado voluntario deberá asinar un compromiso xunto co responsable da biblioteca escolar, que poderá ser revocado sempre que se avise en tempo e forma. Por seren alumnos menores de idade, os pais/nais deberán ser informados e asinar unha autorización.

Obxectivos

- Favorecer a formación de actitudes de colaboración no ámbito cultural entre o noso alumnado.
- Implicar ao alumnado na dinamización da biblioteca escolar e nas actividades de fomento da lectura.
- Educar ao alumnado na solidariedade, fomentando a axuda entre iguais.

Tarefas dos coordinadores

- Formar e coordinar o grupo de voluntarios, distribuíndo as tarefas e/ou actividades a realizar e establecendo un calendario de participación.
- Facilitar unha formación básica do alumnado voluntario para que poidan levar a cabo as tarefas encomendadas.
- Supervisar o traballo do alumnado voluntario durante o curso escolar.
- Levar conta das horas e das actividades realizadas a través dun rexistro que sirva para certificar posteriormente o labor dos voluntarios.
- Xestionar os contidos que se publican no blog e nas redes sociais da biblioteca nas que colaboran os voluntarios.

Tarefas dos voluntarios

- Axudar aos compañeiros a atopar o libro que buscan nos andeis da biblioteca.
- Consultar no catálogo.
- Axudar a etiquetar os fondos.
- Ensinar aos usuarios da biblioteca a utilizar o ordenador de autoempréstito.
- Axudar na colocación dos libros devoltos.
- Axudar na colocación de exposicións temáticas periódicas.

- Aportar ideas para a compra de novo material.
- Participar activamente no blog ou nas redes sociais da biblioteca (fomento da lectura, exposicións, conmemoracións, concursos, etc.).

Avaliación

Ao final de curso tanto o alumnado participante como o equipo da biblioteca realizarán unha reunión para amosar o seu grao de satisfacción co programa. Así mesmo, poderán facer as propostas de mellora que consideren convenientes para introducilas nos vindeiros cursos.

9. ANEXO 3: CLUB DE LECTURA “BIBLIOTERO”

O Club de lectura “BIBLIOTERO” da Biblioteca do IES Ramón Otero Pedrayo da Coruña pretende ser un lugar de encontro arredor dos libros e entre os libros. O noso club comezou a súa andaina no curso 2007-2008. O curso pasado sufriu un parón por mor da situación sanitaria causada pola pandemia da COVID-19, pero contamos con retomalo con forzas este curso escolar.

Obxectivos. Relación co proxecto lector de centro e a biblioteca escolar.

As actuacións neste campo estarán encamiñadas a animación á lectura como fonte de pracer, e basearanse no noso esforzo por procurar tempos, espazos e ambientes para a lectura individual e compartida, tal e como se recolle no Proxecto Lector de centro. Os obxectivos principais serán os que se citan a seguir:

- Compartir cos compañeiros e compañeiras o pracer de ler.
- Debater sobre o lido na casa: o estilo literario, a acción, as personaxes...
- Desenvolver o aspecto socializador da lectura aportando experiencias persoais que se deriven dos comentarios das lecturas.
- Potenciar a comprensión lectora poñendo en contacto ao alumnado con xéneros literarios ou autores/as descoñecidos para eles.
- Educar no uso crítico da información e reflexionar sobre os contidos presentes nos medios de comunicación e nas obras de lectura seleccionadas.
- Recomendar a lectura de distintos xéneros literarios e en formatos diferentes.
- Fomentar, incrementar e estimular o hábito lector entre os participantes e o resto do alumnado a través dos membros do Club de lectura.
- Favorecer a expresión oral do noso alumnado que ás veces na aula en gran grupo está máis restrinxida ás intervencións puntuais sobre temas académicos.
- Facer accesibles os libros a moitos alumnos e alumnas que teñen dificultades de comprensión e/ou NEAE.
- Impulsar a lectura na nosa lingua para contribuír a un maior vínculo dos mozos e mozas con ela.

Actividades previstas. Actividades específicas de impulso á lectura, especialmente en galego

O fomento da lectura é un proceso dinámico polo que as actividades que pasamos a referir son unha orientación, podendo ser eliminadas, modificadas ou cambiadas en función das necesidades e intereses que xurdan:

- Lectura de obras de interese literario e argumental para os rapaces ao longo do curso (polo menos unha cada mes), principalmente en galego.
- Difusión da actividade do club no blog da biblioteca ou noutras redes sociais.

- Elaboración de booktrailers sobre os libros lidos para animar a outras persoas á súa lectura.
- Recomendar as versións adaptadas das novelas á banda deseñada ou ao cine para establecer comparacións entre elas.
- Levar a cabo encontros con escritores e escritoras galegas, de ser posible.
- Potenciar a lectura de libros en galego a través dunha gran oferta.
- Favorecer a creación literaria de distintos xéneros, participando nos concursos organizados pola biblioteca do centro.

Actividades para estimular a participación de varóns

O noso club conta de momento con pouca participación masculina, pero agardamos que se apunten máis rapaces atraídos pola banda deseñada e o manga, que incluiremos nas lecturas propostas. Estes formatos adoitan espertar entre o alumnado máis interese pola lectura. Ademais, a lista de lectura será consensuada cos grupos, así que esperamos que eles aporten suxestións sobre os temas sobre os que máis lles gusta ler. Pensamos que este é un bo xeito de favorecer a participación dos rapaces no club, sen impoñerlles lecturas que non son do seu gusto.

Actividades para incentivar a participación do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo

Na medida do posible, tentaremos escoller lecturas que ofrezan unha versión adaptada para que todos aqueles alumnos/as con dificultades específicas de aprendizaxe poidan participar no noso club. Ademais, queremos incluír algunha lectura cuxa temática trate de rapaces e rapazas con diversidade funcional e/ou neuronal.

Composición e número de participantes aproximado. Implicación de outro profesorado do centro

Neste momento de comezo de curso hai varios alumnos/as interesados que se dividen nos seguintes niveis:

- 10 persoas de 1ºESO
- 10 persoas de 2ºESO
- 5 persoas de 3ºESO

A coordinadora será a responsable da biblioteca escolar, Ana Campos Rey. Colaborarán as profesoras M^a Fe Vega Madroñero, Beatriz Del Río Aguirre e Ánxeles Minguillón.

A coordinadora terá as seguintes funcións:

- Analizar a situación de partida para formar grupos coherentes que funcionen ben.
- Organizar a elección das lecturas elixidas e a distribución dos libros.
- Organizar actividades complementarias: encontros con autores, visitas a exposicións, asistencia colectiva a diversas manifestacións culturais, concertos, obras de teatro, etc., sempre que a situación sanitaria o permita.
- Moderar as reunións, xunto co profesorado colaborador, facendo que se respecten as quendas de palabra, evitando enfrontamentos, marcando o tempo de participación, etc.
- Fomentar nas sesións preguntas que estimulen a intervención de todo o alumnado.
- Orientar, resolver dúbidas, procurar información ou materiais complementarios, etc.
- Recoller as suxestións que poidan xurdir.
- Colaborar na planificación e no desenvolvemento das actividades previstas.

Forma de organización e funcionamento

Este curso seguimos coa obriga de adaptarnos ao protocolo COVID do centro e, xa que logo, haberá que respectar as normas sanitarias e as medidas de seguridade.

Cada grupo terá un número reducido de participantes (máximo 6/7 alumnos, mais a coordinadora) e todos eles pertencerán ao mesmo nivel educativo.

Realizarase unha reunión mensual por grupo cun coordinador/a durante o período do recreo e no espazo da biblioteca. A distancia interpersoal será respectada en todo momento, así como a ventilación do espazo. Non descartamos que se poida realizar así mesmo algunha reunión virtual a través de Webex, de ser necesario.

Os títulos facilitarao a coordinadora, de acordo co profesorado colaborador e tendo en conta os fondos que hai na biblioteca e/ou nas bibliotecas públicas da contorna (no noso caso a biblioteca municipal González Garcés). Así mesmo, aceptaremos propostas ou suxestións dos participantes. Porén, nunca se lerán os libros que son obrigatorios nas distintas materias.

Para realizar esta lista de títulos, tentaremos que as lecturas escollidas abrangan un itinerario lector coherente, mais con distintos xéneros literarios (narrativa, poesía, relato curto, teatro, banda deseñada, etc.) e, a poder ser, en diferentes formatos (libro impreso, libro dixital). Alternaremos lecturas en galego e en castelán.

No que se refire á temática, xa que o noso centro está inmerso no proxecto “Máis pola igualdade”, desexaríamos que algunha das lecturas estivese dedicada ao tema da igualdade de xénero. Así mesmo, gustaríanos centrarnos tamén en temáticas a favor da

integración e da non discriminación por razóns de orientación sexual, diversidade funcional ou neuronal, relixión, orixe étnica, etc. E finalmente, tamén queremos achegar as nosas lecturas ás efemérides e conmemoracións de cada mes.

Cómpre destacar que teremos en conta o calendario escolar á hora de elixir as lecturas, propoñendo obras máis curtas en períodos de exames. Evitaríamos así que o alumnado deixase de ler os libros sinalados por mor das probas de avaliación. Con todo, unha lectura ao mes parécenos un número máis que razoable para os nosos rapaces e rapazas.

Ademais, no caso de haber varios grupos do mesmo nivel, tentaremos alternar as lecturas entre grupos para que sempre haxa libros dispoñibles para todos os participantes.

Elaborarase un cuestionario no que o alumnado explicará o que máis lle gustou do libro, o que menos, a súa impresión final, se recomendaría ou non a súa lectura, etc.

Nalgunhas sesións buscarase información na Internet sobre o autor ou autora ou sobre o propio libro.

Horario e calendario previsto para as reunións de carácter presencial

Organizaranse os grupos durante o mes de outubro para poder empezar coa primeira reunión en novembro. As persoas integrantes dos grupos coñeceranse e poderán reflectir os seus hábitos lectores. Informarase ao alumnado do funcionamento, as normas e as actividades do club. Faranse as propostas de lectura e organizarase a rotación de libros. Na segunda semana do mes de novembro empezaremos con todos os grupos as sesións presenciais.

O alumnado fará unha posta en común do libro lido ou da parte que estea lendo: tema, estrutura, características das personaxes, dúbidas, etc. A profesora axudará a obter información sobre a obra, o autor, a corrente literaria, o contexto histórico, entre outras. Presentaranse novas propostas de lectura. As sesións realizaranse nos recreos (unha por mes).

Medios previstos para a súa difusión entre a comunidade escolar

Utilizaremos principalmente o blog da biblioteca para as comunicacións e publicacións do club. Nel informarase a todo o alumnado e ás súas familias da creación do club, mediante un documento que recolla os obxectivos, horarios, normas, libros recomendados, etc.

Así mesmo destacaremos algunhas actividades do club na nosa conta de Instagram para dalo a coñecer a toda a comunidade educativa.

Unha vez posto en marcha e funcionando, o mellor método de difusión son os participantes do club, que poderán convidar a outros compañeiros/as as sesións.